

Cultura i Espectacles

Novetat d'un dels autors actuals que provoca una lectura més addictiva

Jöel Dicker presenta 'La desaparició de Stephanie Mailer', ambientada als EUA, com els seus dos èxits anteriors

Arribar al cim a cop d'instint

Lluís Llorc
BARCELONA

Jöel Dicker és fàcil que desperti una enveja gens sana. Va néixer a Ginebra –Suïssa té més virtuts que defectes– el 1985, en una bona família. Va ser un autor precoç –només deu anys!– i va posar en marxa una revista dedicada a la natura, *La Gazette des Animaux*, que va dirigir fins als 17. Quan en tenia 19 no va guanyar un premi amb el conte *El tigre* (publicat l'any passat en edició especial per Alfaguara, il·lustrat per David de las Heras) perquè el jurat va pensar que era plagiat, que un jove de la seva edat no podia escriure tan bé.

Continuem. El 2012 va debutar en novel·la amb un tema inusual: el SEO, un servei d'intel·ligència secret que va operar durant la Segona Guerra Mundial. *Els darrers dies dels nostres pares* va trigar a ser publicada per problemes editorials i va coincidir al mercat amb l'obra que el faria famós a tot el món, *La veritat sobre el cas Harry Quebert*. Era una jove promesa.

El 2015 va publicar *El llibre dels Baltimore*. Encara jove, però més enllà de promesa. Ara ens pre-

senta *La desaparició de Stephanie Mailer* (La Campana, en traducció catalana d'Imma Falcó, i Alfaguara, en traducció castellana de María Teresa Gallego i Amaya García). Només té 33 anys, encara és jove, però l'etiqueta de *promesa* queda enre-re. És un autor consolidat.

I si ens posem una mica frívols, a sobre és alt, ros, té uns ulls blaus, grossos i expressius, és simpàtic i educat, la seva dona també és guapa... Fa cinc anys, fins i tot en fa dos, quan va visitar Barcelona per promocionar les novel·les anteriors, se'l podia acusar –per posar-li algun però– de tenir poc discurs intel·lectual, de fer respostes més aviat breus i sense aportar gran cosa. Ara ha madurat també en aquest sentit i argumenta bé el que explica sobre el que es-

“Escriu de manera intuïtiva. És l'instint el que em diu què no funciona i què sí”, assegura

criu, de manera extensa i amb metàfores. Deixem el tema de l'enveja, doncs, i passem a la nova obra.

Si fa cinc anys assegurava amb humilitat –un tarannà que encara manté– que havia “tingut la sort d'escriure un llibre que havia estat un èxit”, aquesta sort, ara que s'ha mantingut per tercer cop consecutiu, ja no ho és. Com porta la pressió? “El més important és tenir ganes d'escriure. Això m'allibera de tota pressió externa. Cada dia em plantejo si encara em ve de gust escriure... I de moment em responc que sí. Aquesta és la meua pressió, continuar tenint ganes d'escriure.”

Les seves novel·les tenen una mitjana de 600 pàgines i continua treballant sense cap planificació prèvia. “Escriu tots els dies menys els caps de setmana, perquè la meua dona em mataria, si ho fes.” I és que la seva manera intuïtiva d'escriure demana molta feina. És un autor de trames, complexes i molt ben trenades, amb un ritme i una tensió dramàtica gestionades de manera impecable. L'estil, però, tot i ser del tot correcte, defuig de la grandiloqüència. “No haig de demostrar la meua riquesa lingüísti-

Jöel Dicker ha visitat Barcelona un cop més per promocionar una de les seves novel·les ■ JOSEP LOSADA

'La veritat sobre el cas Harry Quebert', en sèrie de televisió

Aquesta tardor s'estrenarà la versió en sèrie de televisió de *La veritat sobre el cas Harry Quebert*, i ja va ser presentada al festival de Canes passat. Deu episodis que adapten l'obra de Dicker amb Lyn Greene, Richard Levine i Jean-Jacques Annaud, que també n'és el director. El repartiment l'encapçalen Patrick Dempsey, Ben Schnet-

zer i Kristine Froseth. Dicker no ha participat en el guió. “He seguit la filmació amb molta atenció, amb molt de gust, però com a espectador. Confiant totalment en el projecte d'Annaud. El vam triar perquè era molt bo. Ell volia ser absolutament fidel al llibre i per això es va descartar l'opció de fer una pel·lícula. Tinc molta curiositat per sa-

ber què en pensen els lectors de la novel·la. Jo estic molt satisfet del resultat, que ja està en fase de postproducció.” Amb les sèries, de vegades, els actors no són com el lector s'imaginava els personatges. “Pot passar, però no gaire. En tot cas, les sensacions i sentiments que hagin pogut percebre en llegir la novel·la hi són del tot.”

ca. Jo vull escriure per a tothom. Si escriure fos un pastís, hi ha autors que el cuïnen, en fan un tall i se'l mengen davant teu dient que és molt bo però que no és per a tu. A mi m'agrada cuinar un pastís, fer-ne molts talls i donar-te un tall a tu i a aquell i a l'altre i, si en sobra, te l'embolico perquè el portis a la teua mare. No busco cap exquisidesa, busco arribar al lector”, i ho aconsegueix amb escriure. És comú en-

tre els seus lectors una mena d'addicció. Empassar-se el pastís sencer amb golafreria.

Als inicis, com que els pares tenien una llibreria i ell és defensor del llibre de paper, va prohibir l'edició digital dels seus llibres. “Ara ja accepto que es venguin en format digital perquè de fet és una venda marginal. Reivindico el llibre en paper, però si algú fa servir altres sistemes per llegir, que poden ser

molt útils, ja no em sap greu”, admet.

De què va *La desaparició de Stephanie Mailer*? Som al 2014. Una periodista que sap que un cas d'assassinat de fa vint anys no va estar ben resolt desapareix tot just comunicar l'error al policia que es va encarregar del cas. El protagonista, Jesse Rosenberg, capità de la policia estatal de Nova York, està a punt de retirar-se anticipadament, tot i que

L'APUNT

Biblioteques, llibres i Joan Subirats

David Castillo

En conversa amb Joan Subirats, delegat de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, ens explica que els usuaris de biblioteques que fan ús del préstec de llibres són el 20%. Pot semblar una xifra descoratjadora, però amaga milions de lectors, tant dels que llegeixen compulsivament com dels dilectants que prefereixen la lectura comprensiva i lenta. Les dades de Biblioteques de Bar-

celona són reveladores. El total de préstecs arriba a 3.533.276, dels quals 2.283.367 són llibres (65,6% del total) i la resta són vídeos, discos i revistes. Les xifres, en comparació amb la població de Catalunya, són espectaculars. També cal destacar els usuaris que van a llegir la premsa, als actes o simplement a passar la tarda amb calefacció o refrigeració.

encara és jove. Però la desaparició de la noia l'empeny a continuar, per trobar-la i per saber la veritat sobre el cas, no el de Harry Quebert, el del quàdruple assassinat –l'alcalde, la dona, el fill i una noia que feia exercici a tocar de la casa del polític– que va tenir lloc el 1994, a la zona dels Hamptons, un espai residencial al nord de Nova York on també va ambientar les dues obres anteriors. “Conec la zona perquè hi he passat força temps.” Partint d'aquesta premissa comença la funció, amb una trentena llarga de personatges.

Una de les peculiaritats de Dicker és com aconseguix mostrar els ambients i com, fins i tot, la cadència del llenguatge sembla anglosaxó. “Escric en francès evitant la majoria d'anglicismes. El que dius pot venir de l'ambientació, però crec que és cosa de voler-ho veure. Quan el mag talla la dona pel mig

sabem que no ho fa realment. Quan Leonardo Di Caprio mor al final de *Titanic* ens entristeix com si morís de veritat, tot i que de manera racional sabem que l'actor no ha mort. Si el que escric et sona anglosaxó potser hi ha un motiu tècnic, però també crec que és el que vols llegir i sentir.” D'acord.

El seu sistema de treballar –tot i que cada cop més autors confessen aplicar-lo– és l'horror dels professors dels tallers d'escriptura. “Escric de manera intuïtiva. Sé que una histò-

ria funciona perquè ho noto. És l'instint el que em diu què no funciona i què sí. No hi ha un motiu objectiu clar. Per exemple, els noms dels personatges evolucionen i no vull dir si el cognom Mailer està relacionat o no amb l'escriptor Norman Mailer, perquè prefereixo que cada lector tregui les seves conclusions i aporti el seu bagatge i els seus referents.”

Si el tema de fons d'*El llibre dels Baltimore* era l'enveja, en l'obra present quin seria? “La reparació. Tots els personatges, en algun moment, han de curar alguna ferida del passat que els impedeix tirar endavant. I això em porta a un plantejament: i si l'art fos l'element que ho permet reparar tot?” De moment, a Joël Dicker no li cal reparar res. Les seves obres funcionen molt bé i cada cop millor. L'instint ni es compra ni s'aprèn, com a màxim s'educa i s'entrena. Envejable, sí. ■

“I si l'art fos l'element que ho permet reparar tot?”, es planteja Dicker en la novel·la

Crònica música

Elvis Costello va actuar amb The Imposters dimecres a la nit al Palau Reial de Pedralbes

■ DANI CAJAL

El fill del rei és ben parit

David Castillo

Barcelona

Quan tenia 18 o 19 anys en la universitat de la vida vaig tenir de professor de música el malaguanyat poeta Xavier Sabater, i de llibres de text, les revistes *Disco Express* i *Vibraciones*. En aquelles lectures d'adolescència vaig veure aparèixer moviments com el *punk*, la *new wave*, el *reggae*, el *hip hop*, l'*ska*. Sabater em deixava els seus discos d'importació i encara en conservo un del segell Stiff amb la majoria de les cançons marcades amb una fletxa pel poeta cap als noms de Nick Lowe, Ian Dury, Wreckless Eric, Larry Wallis i el gran Elvis Costello, a qui un dels titulars de les revistes esmentades va batejar explícitament: “El fill del rei és un bastard”.

El títol era ocurrent perquè acabava de morir Elvis i tots buscàvem un pare, però quaranta anys després, aquell fillastre ha esdevingut una gran estrella i els seus espectacles són més que convincents. La primera raó és perquè manté la veu –que mai no va ser gaire poderosa– intacta. El segon motiu és la capacitat de renèixer i combinar temes històrics del seu repertori amb versions de clàssics de la cançó francesa i americana sense immutar-se. Tot sona nou. Així ho va fer al modèlic Festival Jardins de Pedralbes dimecres. En un altre punt de la ciutat tocava un tal Bruno Mars, però el públic que va visitar el Palau Reial era selecte i no es deixa entabanar per productes de mercadotècnia. Elvis Costello és una garantia de bon espectacle, més encara acompanyat a quartet pels The Imposters, que poc tenen a envejar els The Attractions de la primera èpo-

ca, amb dos dels seus components, el teclista Steve Nieve i el bateria Pete Thomas, a més del baixista Davey Faragher, un veterà de luxe. També van lluir les coristes mulates, complement ideal de l'expressiva veu de Costello des del primer tema, una reconfortant *Wonder Woman* marcadament *soul*, que em va fer evocar el concert que el músic londinenc va fer amb The Rudes al Velòdrom d'Horta el juliol del 1991 quan el Grec era un festival com cal.

La festa s'iniciava mentre alguns espectadors feien tard pel futbol i les platees s'anaven omplint al ritme d'himnes immaculats com ara *Watching the detectives*, *Girls talk* i (*I don't want to go to*) *Chelsea*. Amb un fraseig perfecte i marcant-se solos amb la guitarra elèctrica, Costello va arribar al final d'algunes de les seves aclamades cançons a oferir unes notes d'*A Love Supreme* de Coltrane.

La segona part va ser acústica i intimista. L'afonia lleugera no el va dissuadir de forçar la màquina i el grup elèctric es va transformar en interpretacions en solitari o a duets. Va estar bé perquè li va permetre treure de l'armari temes excel·lents com *I still have that other girl*, emblema de la col·laboració amb Burt Bacharach; (*What's so funny 'bout*) *Peace, love and understanding*, de fa quaranta anys, quan era lloctinent de l'esmentat Nick Lowe, o dos ginyes afrancesats: la rodona de *She*, versió d'un clàssic de Charles Aznavour, i *Adieu Paris*, en què va evocar el seu interlocutor Johnny Hallyday. Amb els anys, Costello s'ha sofisticat, l'actitud *punk* mai se la va acabar de creure, però una forma de rebel·lia és apostar per l'art i saber recrear el patrimoni mentre la majoria brama. Nit completa la de Costello. ■